

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

IRM: 33-104, 33-140 IRM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@orkf.police.hu

Szám: 105/87- /2010.RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, panaszos – jogi képviselője útján előterjesztett – beadványa tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 341/2010. (VI. 16.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen a Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz (1363 Budapest, Pf.16.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) dr. Farkas Imre, jogi képviselő
- 3) Független Rendészeti Panasztestület
- 4) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 5) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos jogi képviselője a Független Rendészeti Panasztestületnél 2009. november 25-én előterjesztett panaszban két Rendőrséget érintő intézkedést kifogásolt:

1.) A Fitness International Kft. – amelynek 2009. áprilistól a panaszos az ügyvezetője –2008. augusztus 30. óta a Budapest, III. kerület Bécsi út 154. szám alatt lévő Eurocenter Bevásárlóközpontban lévő fitnesztermet bérlti a Magnum Hungária Kft.-től. A fitneszterem őrzésével megbízott személy 2009. november 21-én 02.30 órakor értesítette a panaszost arról, hogy a klímagépház ajtaját feltörték és egy kb. 30 fős csoport erőszakkal behatolt a terembe, ahonnan éppen elszállítja az ott lévő berendezési tárgyakat. A panaszos telefonon a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányság ügyeletétől kért rendőri intézkedést. Pár percen belül megjelent a helyszínen egy rendőr törzszászlós vezetésével a BRFK II. kerületi Rendőrkapitányság Akció Osztályának 10 fős csoportja. A rendőri egység vezetője a helyszínen meghallgatta a panaszost, a kft. vezetőjét és a személyi edzőt, valamint a bérbeadó kft. ügyvezetőjét, továbbá felvette az ott jelenlévő valamennyi személy adatait, majd arra az álláspontra jutott, hogy a berendezési tárgyak kipakolása jogszerű és ezt a panaszosnak tűrnie kell.

A jogi képviselő a 2009. november 21-i rendőri intézkedésekkel összefüggésben az alábbi körülmények miatt fogalmazta meg kifogásait:

- a panaszosnál lévő, bérleti joggal, illetve annak felmondásával kapcsolatos céges iratokat a rendőrök nem nézték meg. A panaszos hiába hivatkozott a Ptk. 235. §-ára, amely szerint a bérleti szerződést a peres eljárás időtartama alatt nem lehet felmondani. Ezzel szemben a bérbeadó kft. ügyvezetője megmutatta a rendőröknek a rendkívüli felmondást tartalmazó iratot. A panaszos a helyszínen úgy ítélte meg, hogy az Eurocenter üzemeltetője a jogellenesen felmondott bérleti szerződést követően a bérleményt kiadta egy harmadik félnek.

- a panaszos kérte a rendőröktől, hogy tartsanak helyszínelést egyrészt a dolog elleni erőszak rögzítése miatt, másrészt mert a kasszából 5 millió forint eltűnt. Ezt azonban a rendőrök megtagadták.

- a panaszos nem tudta a teljes bérelt területet körbejárni, hogy felmérhesse pontosan mi tűnt el, mert az igazoltatását és meghallgatását követően a helyszín elhagyására utasították, amelynek ő eleget tett. Az elvett gépeket nem adták vissza, azokról nem készült leltár.

2.) A panaszos 2009. november 24-én arról értesült, hogy a bérleményben tovább folytatódik a gépek szétszerelése, illetve azok kipakolása, ezért – miután a helyszínre ment – 12.00 óra körül felhívta telefonon a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányságot. A helyszínre kb. 15.00 órakor kikerkezett járőrökkel a panaszos közölte, hogy a teljes berendezés eltűnt, valamint egy páncélszekrény is, benne 33 millió forinttal. Az intézkedő rendőrök a berendezési tárgyakat egy, az épületben lévő raktárhelyiségben találták meg, köztük a páncélszekrényt is, benne a kulccsal. Pénz nem volt a páncélszekrényben.

Ezt követően a rendőrök intézkedtek a helyszíni szemle lefolytatása iránt. A szemlebizottság másnap 02.45 órakor befejezte a szemlét és lezárta a helyszínt.

A november 24-i rendőri intézkedést közvetve érintették a panaszos által előadott kifogások, melynek során a panaszos feljelentést tett a rendőrségen magánlaksértés, önbíráskodás, kényszerítés és rongálás, továbbá a Budapesti Nyomozó Ügyészségen hivatali visszaélés miatt.

A panaszos 2009. december 18-án azt észlelte, hogy a 2009. november 24-én lepecsételt és zárolt helyiségről a rendőrségi pecsétet eltávolították. A BRFK II. kerületi Rendőrkapitányság osztályvezetője úgy tájékozta, hogy a pecsét levételére ő utasította a rendőröket. Ennek kapcsán a panaszos azt kifogásolta, hogy a rendőrségi zár eltávolításáról őt nem értesítették.

II.

Döntésem meghozatala során az alábbi iratok és nyilatkozatok álltak rendelkezésre:

- Budapesti Rendőr-főkapitányság Észak-Budai Bűnügyi Régió II. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály jelentése a 2009. november 21-i rendőri intézkedésekről;
- Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Szervek Bűnügyi Technikai Osztály 2009. november 24-én készült jegyzőkönyve szemle megtartásáról;
- BRFK Hivatalának vezetője által az intézkedésekről írt tájékoztatás;
- panaszos nyilatkozatait tartalmazó jegyzőkönyvek: 2009. november 23-i BRFK Hivatal Panaszügyi Csoport által felvett feljelentésről szóló jegyzőkönyv, 2009. december 14-én a Budapesti Nyomozó Ügyészségen készült tanú kihallgatási jegyzőkönyv;
- panaszos jogi képviselője által a Független Rendészeti Panasztestülethez benyújtott panasz;
- a 2009. november 21-i rendőri intézkedés helyszíni parancsnokának a meghallgatásáról készült jegyzőkönyv;

A rendelkezésre álló iratok alapján tényállásszerűen az alábbiak állapíthatók meg.

1.) A BRFK Észak-Budai Bűnügyi Régió II. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály beosztottai (8 fő) és a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányság 2 járőre 2009. november 21-én 02.55 órakor megjelentek a Budapest III. kerület Bécsi út 154. szám alatt található Eurocenter bevásárlóközpontnál, mert onnan bejelentés érkezett, miszerint ismeretlen személyek a bevásárlóközpont tetején valamit pakolnak.

A helyszínen az intézkedés parancsnokát a bejelentő (panaszos) fogadta, aki elmondta, hogy ő a Fitness International Kft. ügyvezető igazgatója és a bevásárlóközpont II. emeletén lévő helyiséget bérlő, ott kondicionáló termet üzemeltet. Ezt követően az intézkedés parancsnoka a mélygarázson keresztül – a bevásárlóközpont őrzését ellátó cég egyik képviselőjének segítségével –, a többi rendőr pedig a biztonsági szolgálaton keresztül jutott be az épületbe.

A kondicionáló teremben a rendőrök megállapították, hogy ott körülbelül 20 fő tartózkodik, akik az ott lévő berendezési tárgyakat szerelik szét. Az intézkedés parancsnoka felszólította őket a cselekményük abbahagyására, majd személyazonosságuk igazolására.

A helyszínen megtörtént a biztonsági őr meghallgatása, aki elmondta, hogy miközben benn tartózkodott a teremben, valaki kopogott, de nem nyitotta ki az ajtót, mert nem ismerte a kopogtató személyt. Ezt követően a hátsó bejárat ajtótól zajt hallott, majd észlelte, hogy azt kívülről szakszerűen szétszerelik és bejön a helyiségbe 5-6 személy. E személyek őt nem bántották, nem fenyegették, sérülése nem keletkezett. Közölték a biztonsági őrrel, hogy a teremben össze fognak pakolni.

Megtörtént a bérbeadó cég részéről az ügyvezető meghallgatása, aki elmondta, hogy a helyiség bérlési szerződése bérlési díj megfizetésének elmulasztása miatt felmondás alatt áll. A tartozás összege 40 millió forint. Az erről szóló dokumentumokat átadta az intézkedés parancsnokának.

Megtörtént a szétszerelést végző személyek képviselőjének a meghallgatása is, aki elmondta, hogy a bérbeadó cég megbízásából vannak jelen, a továbbiakban ők kívánják a helyiséget bérelni.

A bejelentő – a panaszos – elmondta, hogy ez az ő bérleménye, amelybe betörtek, mindenét ellopták és ezzel neki kárt okoztak. Közölte azt is, hogy polgári jogi eljárások vannak folyamatban az ő cége és a bérbeadó cég között. Hivatkozott továbbá bírósági ítéletekre és azok fellebbezéseire is. A panaszosnál az általa elmondottakat igazoló dokumentum nem volt, azokat a helyszínen iratokkal alátámasztani nem tudta.

A meghallgatásokkal egyidejűleg megtörtént a behatolás helyszínének, nevezetesen a hátsó bejárati ajtó zárszerkezetének a megtekintése, melyen dolog elleni erőszakra utaló elváltozás nem volt fellelhető, a zárat szakszerűen, sérülés- és roncsolásmentesen távolították el.

Az intézkedés parancsnoka a panaszossal együtt megtekintette azokat a tárolóhelyeket, ahová a berendezési tárgyakat elhelyezték, és felszólította az Eurocenter képviselőjét az őrzés szabályainak fokozott betartására, továbbá gondoskodott a helyszín biztosításáról – oly módon, hogy a parkoló kijáratához nyomozókat vezényelt –, melyet az intézkedés befejezéséig fenntartott.

Az intézkedés parancsnoka a helyszínen rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a felek között a büntetőeljárásról szóló törvény rendelkezésein kívül álló polgári jellegű jogi vita van, mellyel kapcsolatban több peres eljárás van folyamatban. Ez ügyben a nyomozó hatóságnak döntési kompetenciája nincs, továbbá sem az erőszakos behatolás, sem pedig személy elleni erőszak nem volt megállapítható így a büntetőeljárás kezdeményezésének feltételei nem álltak fenn, ezért a további intézkedések foganatosításától eltekintett és a helyszínt a beosztotti állománnyal együtt elhagyta.

Mindezek alapján az eset összes körülményét figyelembe véve a helyszínen meghozott döntést a hatályos jogszabályoknak megfelelően, jogszerűen és szakszerűen hozta meg az illetékes rendőri vezető.

2.) A BRFK Bűnügyi Szervek Bűnügyi Technikai Osztálya 2009. november 24-én 21.00 órakor helyszíni szemlét tartott a Budapest III. kerület Bécsi út 154. szám alatt lévő Eurocenter bevásárlóközpont I. emeletén a Btk. 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (6) bekezdés a) pontja szerint minősülő lopás büntett gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen folytatott eljárás során, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (Be.) 119. § (1) bekezdésében¹ meghatározottak alapján. A szemlebizottság a sértett – azaz a panaszos – bejelentése alapján jelent meg a fenti helyen, ahol a panaszos elmondta, hogy az edzőteremben saját, és a cége tulajdonát képező berendezési tárgyakat folyamatosan kipakolják és jelezte, hogy a kisebbik széf kulccsal együtt volt elhelyezve a raktárhelyiségben és abból 33 millió forint hiányzik. A szemlebizottság a helyiségeket rendőrségi pecséttel látta el.

A 2009. november 24-i intézkedés során a helyszínre kikerülő rendőrök a bűncselekmény megállapítását követően a büntetőeljárásról szóló törvény rendelkezéseinek megfelelően intézkedtek, ezért a panaszost a Be. 195. §, illetve a 196. §-a szerinti panaszjog²

---

¹ **Be. 119. § (1)** Szemlét a bíróság, illetőleg az ügyész rendel el, és tart, ha a bizonyítandó tény felderítéséhez vagy megállapításához személy, tárgy vagy helyszín megtekintése, illetőleg tárgy vagy helyszín megfigyelése szükséges.

² **Be. 195. § (1)** Akire nézve az ügyész vagy a nyomozó hatóság határozata rendelkezést tartalmaz - ha e törvény kivételt nem tesz -, a határozat ellen a közléstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.

(2) Nincs helye panasznak a más szakértőt kirendelő és a gyanúsított vagy a védő által szakvélemény elkészítésére felkért személy szakértőként való bevonását engedélyező határozat ellen [111-112. §].

(3) A panasznak - ha e törvény kivételt nem tesz - nincs halasztó hatálya. Kivételesen indokolt esetben a határozatot hozó, illetőleg a panaszt elbíráló a határozat végrehajtását a panasz elbírálásáig felfüggesztheti.

(4) Ha a határozatot hozó a panasznak három napon belül nem ad helyt, köteles azt haladéktalanul felterjeszteni az elbírálásra jogosulthoz. Az ügyész határozata elleni panaszt a felettes ügyész, a nyomozó

illeti meg. Az eljárás során a Ket. 22. § (1) bekezdése³ értelmében a hatóság hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból köteles vizsgálni. A Ket. 19. § (1) bekezdése⁴ értelmében a hatóság hatáskörét jogszabály határozza meg. Mindezek alapján a panasz elbírálása kapcsán folytatott eljárás során a büntetőeljárással kapcsolatos kifogások vonatkozásában döntés nem hozható.

III.

A rendőri intézkedések elleni, konkrétan megfogalmazott kifogások vonatkozásában álláspontom a következő:

- a panaszos kifogásolta, hogy a nála lévő, bérleti joggal, illetve annak felmondásával kapcsolatos céges iratokat a rendőrök nem nézték meg. A panaszos hiába hivatkozott a Ptk. 235. §-ára, amely szerint a bérleti szerződést a peres eljárás időtartama alatt nem lehet felmondani. Ezzel szemben a bérbeadó kft. ügyvezetője megmutatta a rendőröknek a rendkívüli felmondást tartalmazó iratot. A panaszos a helyszínen úgy ítélte meg, hogy az Eurocenter üzemeltetője a jogellenesen felmondott bérleti szerződést követően a bérleményt kiadta egy harmadik félnek.

E kifogással kapcsolatban álláspontom a következő. Az intézkedésről készült rendőri jelentés, valamint az intézkedés parancsnokának a tanúkenti meghallgatása során elmondottak szerint a panaszosnál a helyszínen nem voltak az elmondását alátámasztó iratok. Ezzel ellentétben a panaszban, valamint az intézkedést követő beadványokban tett nyilatkozatokban

---

hatóság határozata elleni panaszt az ügyész a hozzá érkezésétől számított tizenöt, megszüntető határozat esetén harminc napon belül határozattal bírálja el.

(5) A panasz elbírálásáról a panaszt tevőt - a határozat hatályon kívül helyezése, illetőleg a megváltoztatása esetén azokat is, akikkel a határozatot közölték - értesíteni kell. A panaszt elbíráló határozat ellen további jogorvoslatnak - a (6) bekezdés eseteit kivéve - nincs helye.

(6) A 149. § (3) bekezdése, a 150. § (2) bekezdése, a 151. § (4) bekezdése, valamint a 153. § (2) bekezdése szerinti határozat, továbbá a 151. § (2) bekezdése szerinti ügyészi határozat elleni panaszt elutasító határozat ellen a kézbesítéstől számított nyolc napon belül a határozatot hozó ügyészségnél felülbírálati indítvány terjeszthető elő, az ügyészség a felülbírálati indítványt az iratokkal és indítványával együtt három napon belül megküldi a bíróságnak.

(7) A halaszthatatlan nyomozási cselekmény elleni jogorvoslatra az (1)-(4) bekezdés rendelkezéseit kell alkalmazni.

(8) A törvényben kizárt, az elkésett és a nem jogosulttól származó panaszt indokolás nélkül el kell utasítani.

Be. 196. § (1) *Akit az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedése vagy intézkedésének elmulasztása érint, az a tudomásszerzéstől számított nyolc napon belül panasszal élhet.*

(2) Ha e törvény az ügyész vagy a nyomozó hatóság részére intézkedés megtételére határidőt állapított meg, az intézkedés elmulasztása miatt akkor lehet panasszal élni, ha a határidő eredménytelenül eltelt.

(3) Nincs helye panasznak a VII. Fejezet VII. Címe szerinti bizonyítási eljárások, a nyomozás [170. § (2) bek.] és a feljelentés kiegészítésének elrendelése (172/A. §) miatt, valamint a nyomozó hatóság egyéb adatszerző tevékenysége során végzett eljárási cselekmények (178. §, 178/A. §), a tanú kihallgatása [79. § (1) bek., 181. §], és a szaktanácsadó közreműködése (182. §) miatt.

(4) Az ügyész vagy a nyomozó hatóság intézkedésének elmulasztása miatt tett, a törvényben kizárt vagy elkésett panaszt, emiatt indokolás nélkül nem lehet elutasítani.

(5) Ha az (1) bekezdés alapján tett panaszt az intézkedést tevő vagy az intézkedést elmulasztó, illetve a panaszt elbíráló alaposnak tartja, a panasszal sérelmezett helyzet megszüntetése érdekében szükséges és indokolt intézkedést tesz, s erről a panaszt tevőt határozat hozatala nélkül értesíti.

(6) Az (1) bekezdés szerinti panaszra egyebekben a 195. § rendelkezéseit kell alkalmazni.

³ **Ket. 22. § (1)** *A hatóság a joghatóságát - ezzel összefüggésben az alkalmazandó jogot -, valamint hatáskörét és illetékességét az eljárás minden szakaszában hivatalból köteles vizsgálni.*

⁴ **Ket. 19. § (1)** *A hatóság hatáskörét - a hatósági eljárás körébe tartozó ügyfajta meghatározásával - jogszabály állapítja meg. Jogszabály a hatóság szervezeti egységére hatáskört nem telepíthet. Jogszabályban kell megjelölni az elsőfokú, továbbá ha az nem a 106. és 107. §-ban megjelölt hatóság, a fellebbezés elbírálására jogosult hatóságot.*

az áll, hogy az iratok a helyszínen voltak, és azokat a rendőrök nem nézték meg. Ugyanakkor a rendőri jelentés közokiratnak minősülő dokumentum, amelynek tartalmát az ellenkező bizonyításáig kétséget kizáró bizonyítékként kell értékelni. Az eljárás során nem merült fel olyan adat – a panaszos nyilatkozatán kívül – amely a jelentésben foglaltakat cáfolná. A jogellenes bérleti jogviszonnyal kapcsolatban a panaszos által felvetett jogsérelem – a bérlemény harmadik személy részére történő bérbe adása – vonatkozásában leszögezem: mind a helyszínen ezzel kapcsolatban elhangzottak, mind pedig jelen eljárásban a felek közötti polgári jellegű jogviszonnyal kapcsolatos megállapítások irrelevánsak, ez ügyben a Rendőrségnek nincs döntési kompetenciája.

- a panaszos kérte a rendőröktől, hogy tartsanak helyszínelést egyrészt a dolog elleni erőszak dokumentálása miatt, másrészt mert a kasszából 5 millió forint eltűnt. Ezt azonban a rendőrök megtagadták.

Mind az ötmillió forint eltűnése, mind pedig az egyéb eszközök eltulajdonítottként való megjelölése kapcsán a helyszínen kétségek merültek fel, hiszen a bérbeadó egyértelműen nyilatkozott arról, hogy a berendezési tárgyak elszállítása az ő megbízásából történik. Ezen kívül mindkét fél több nyilatkozatot tett arról, hogy köztük elszámolási vita, és polgári bírósági eljárás van folyamatban. Az intézkedés parancsnokának tett nyilatkozatokból nyilvánvalóan megállapítható volt, hogy a felek között szerződésen alapuló kötelmi jogviszony (bérlet) áll fenn, ezért a rendőri vezető arra a következtetésre jutott, hogy a megjelölt pénzösszeg is képezheti az elszámolási vita részét. E következtetését egyébiránt a felek által említett polgári perek is alátámasztották, hiszen amennyiben a Ptk-ban foglalt feltételek fennállnak a bérbe adót a bérlő által bérleménybe vitt dologon zálogjog illeti meg⁵.

A panaszos által említett „helyszínelés” – helyesen: helyszíni szemle – végrehajtása kapcsán tett kifogásra vonatkozóan pedig álláspontom a következő. A helyszínen az intézkedés parancsnoka úgy ítélte meg, hogy a bérlemény kiürítésével a vitában álló egyik fél sem valósított meg bűncselekményt vagy szabálysértést. A rendőri vezető a rendelkezésére bocsátott adatok – a helyszínen az érintettek által tett nyilatkozatok, és a teremben tapasztaltak (erőszakos behatolás hiánya) – alapján arra a megállapításra jutott, hogy nem történt dolog és személy elleni erőszak. A teremben az eszközök átszállítása érdekében megjelent személyek részéről kényszer, fenyegetés – az önbíráskodás vagy személyi szabadság megsértésének tényállási elemeként – szintén nem volt megállapítható. Ugyanakkor a helyiség lakásnak, vagy ahhoz tartozó bekerített helynek nem minősült, így a magánlaksértés gyanúja szintén nem állt fenn. Mindezek alapján a rendőröket a szükséges felvilágosítás megadásán túl további intézkedési kötelezettség nem terhelte, eljárásuk jogszerű és a szakma szabályainak megfelelő volt.

A kifejtett indokoknak megfelelően a helyszíni szemle Be. 119. § (1) bekezdésben foglaltak alapján történő lefolytatásának nem álltak fenn a feltételei, ezért ez a kifogás

---

⁵ **A Ptk. 429. § (1)** *Ingatlan vagy lakás bérbeadóját (albérletbe adóját) a hátralékos bér és járuléka erejéig a bérlőnek a bérlemény területén levő vagyontárgyain zálogjog illeti.*

(2) *A bérbeadó mindaddig, amíg e zálogjoga fennáll, megakadályozhatja a zálogjoggal terhelt vagyontárgyak elszállítását.*

(3) *Ha a bérlő írásban kifogásolja a zálogjog fennállását, terjedelmét vagy azt, hogy a bérbeadó a követelésére teljes fedezetet nyújtó vagyontárgyakon felül más vagyontárgyak elszállítását is megakadályozta, a bérbeadó nyolc napon belül köteles zálogjogát bírósági úton érvényesíteni. Ha ezt elmulasztja, zálogjoga megszűnik.*

(4) *Ha a bérlő a zálogjoggal terhelt dologat a bérbeadó engedélye nélkül elszállítja, és más megfelelő biztosítékot nem nyújt, a bérbeadó követelheti a dolognak a bérlő költségén való visszaszállítását. A dolog visszaszállításával a zálogjog feléled.*

megalapozatlan.

- a panaszos nem tudta a teljes bérelt területet körbejárni, hogy pontosan megállapítsa mi tűnt el, mert az igazoltatását és meghallgatását követően a helyszín elhagyására utasították, amelynek ő eleget tett. Az elvett gépeket nem adták vissza, azokról nem készült leltár.

A rendőri jelentésben szerepel, hogy a bejelentő a rendőrök jelenlétében megtekintette a helyszínt és ez alapján elmondta, hogy mely berendezési tárgyak hiányoznak a teremből. A rendőrök nem akadályozták meg abban a panaszost, hogy a területet körbejárja. A raktárhelyiségben elhelyezett gépeket a Rendőrségnek nem volt lehetősége a hatályos jogszabályok alapján, a helyszíni intézkedés során visszaadni. Egyrészt a bűncselekmény elkövetésének megállapítása hiányában további intézkedéseket a Rendőrség nem tett – így a tárgyról leltár sem készült –, másrészt a felek közötti elszámolási vita rendezésére a Rendőrség nem rendelkezik jogosítványokkal. Az adott körülmények között semmilyen jogszabályi felhatalmazása nem volt az eljáró rendőröknek a vitatott helyzet oly módon történő megoldására, hogy a gépek feletti rendelkezési jogról döntsenek.

- A november 24-i rendőri intézkedéssel kapcsolatos, konkrétan megfogalmazott kifogásokat az előterjesztett panasz nem tartalmazott, azok közvetve érintették az intézkedést, melynek során a panaszos feljelentést tett a rendőrségen és a Budapesti Nyomozó Ügyészségen. A Rendőrség által elhelyezett pecsét eltávolítása a folyamatban lévő büntetőeljárás során történt, ezért az ezzel kapcsolatos panasz a büntetőeljárásról szóló törvény rendelkezései szerint bírálható el, ebben az eljárásban erre a hatóságnak nincs jogszabályi felhatalmazása.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A Panasztestület a jogi képviselő által előterjesztett panaszt megvizsgálta és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület megítélése szerint súlyosan sérült a Panaszos tisztességes eljáráshoz és tulajdonhoz való joga.

A 2009. november 21-i rendőri intézkedés kapcsán a Panasztestület megállapította, hogy *„a rendőrség intézkedési és segítségnyújtási kötelezettségének csak részben tett eleget, ami miatt sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz és tulajdonhoz való joga.”*

Megítélésem szerint a Panasztestület erre a megállapításra a birtokvédelemmel kapcsolatos rendőrségi jogkör téves értelmezése alapján jutott. A Panasztestület hivatkozott a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 188. § (2) bekezdésében rögzített tilos önhatalomra⁶. A tilos önhatalom tényszerű megállapítása azonban nem tartozik a Rendőrség hatáskörébe, arról kizárólag a jegyző, illetve a bíróság dönthet⁷,

⁶ *Ptk. 188. § (2) A birtokost a birtokvédelem mindenkiel szemben megilleti, annak a kivételével, akitől a birtokot tilos önhatalommal szerezte meg.*

⁷ *Ptk. 191. § (1) Akit birtokától megfosztanak vagy birtoklásában zavarának, a jegyzőtől egy éven belül kérheti az eredeti birtokállapot helyreállítását vagy a zavarás megszüntetését.*

(3) *A jegyző az eredeti birtokállapotot helyreállítja, és a birtoksértőt e magatartásától eltiltja, kivéve ha nyilvánvaló, hogy az, aki birtokvédelemért folyamodott, nem jogosult a birtoklásra, illetőleg birtoklásának*

ezért annak megítélése, hogy a birtokos személyének megváltozása tilos önhatalommal történt-e, vagy sem – kivéve, ha az Rtv. 24. § (2) bekezdésében⁸ foglalt feltételek fennállnak – az intézkedő rendőr döntési kompetenciájába nem tartozik. A Ptk. Panasztestület által hivatkozott rendelkezései, és a Ptk. további, a tulajdonosra és a birtokvédelemre vonatkozó rendelkezései – Ptk. 115. § (2), 188. § (1) bekezdés⁹ – a tulajdonos, illetőleg a birtokos számára biztosítják a jogos önhatalom lehetőségét. A Ptk. nem ad felhatalmazást az intézkedő rendőrnek arra, hogy a vitás helyzetekbe beavatkozzon, birtokvisztonnyal kapcsolatban döntést hozzon és annak végrehajtását azonnal ki is kényszerítse. Egyébiránt az ilyen jellegű rögtönös, „kvázi” ítélet hozatal a modern jogállamtól idegen és az alkotmányban biztosított alapvető jogok érvényesülésével ellentétes lenne.

A rendőrnek az Rtv.-ben foglaltak szerint kell eljárnia. Ez esetben egyrészt megadhatja a szükséges felvilágosítást (Rtv. 2. § (1) bekezdés és 24. § (1) bekezdés)¹⁰, továbbá bizonyos, a törvényben taxatív felsorolt feltételek fennállása esetén az Rtv. 24. § (2) bekezdése szerint járhat el. Ebben az esetben ezek a feltételek nyilvánvalóan nem álltak fenn, hiszen a helyszínen az intézkedés parancsnokának mindkét fél egyértelműen nyilatkozott arról, hogy a polgári jogi út igénybevételével a birtokvédelmi eljárás folyamatban van, sőt az intézkedést követően a bíróság döntést is hozott.

Tekintettel arra, hogy a helyszínen az intézkedés parancsnoka úgy ítélte meg, hogy a bérlemény kiürítésével a vitában álló egyik fél sem valósított meg bűncselekményt vagy szabálysértést – nem volt megállapítható dolog és személy elleni erőszak, kényszer, fenyegetés, amely az önbíráskodás vagy személyi szabadság megsértésének tényállási eleme, továbbá a helyiség nem minősült lakásnak, vagy ahhoz tartozó bekerített helynek, ezért a magánlaksértés gyanúja sem volt megállapítható – a rendőrök a szükséges felvilágosítás megadásán túl további intézkedési kötelezettség nem terhelte, eljárásuk jogszerű és a szakma szabályainak megfelelő volt.

A Panasztestület az intézkedéssel kapcsolatban továbbá megállapította, hogy „a rendőrség azzal, hogy a helyszín biztosítására vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget, megsértette a panaszos tulajdonhoz való jogát, illetőleg a tisztességes eljáráshoz való jogát.”

---

megzavarását túrni volt köteles. Határozatot hozhat továbbá a jegyző a hasznok, károk és költségek kérdésében is. (4) A jegyző határozata ellen államigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs; a birtoklás kérdésében hozott határozatot három napon belül végre kell hajtani.

192. § (1) Az a fél, aki a jegyző határozatát sérelmesnek tartja, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a bíróságtól kérheti a határozat megváltoztatását.

(2) A birtokos az eredeti birtokállapot helyreállítását vagy a zavarás megszüntetését egy év eltelté után közvetlenül a bíróságtól kérheti. A birtokos közvetlenül a bírósághoz fordulhat akkor is, ha az ügyben a birtokláshoz való jogosultság is vitás.

(3) A bíróság a birtokperben a birtokláshoz való jogosultság alapján dönt; a békés birtoklásban megzavart fél jogosultságát vélelmezni kell.

⁸ **Rtv. 24. § (2)** A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a Rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

⁹ **Ptk. 115. § (2)** A tulajdonos a birtokvédelem szabályai szerint önhatalommal is kizárhat vagy elháríthat minden olyan jogellenes beavatkozást vagy behatást, amely tulajdonjogának gyakorlását akadályozza, korlátozza vagy lehetetlenné teszi.

Ptk. 188. § (1) Ha a birtokost birtokától jogalap nélkül megfosztják, vagy birtoklásában zavarják (tilos önhatalom), birtokvédelem illeti meg.

¹⁰ **Rtv. 2. § (1)** A Rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A Rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Rtv. 24. § (1) A rendőr köteles a feladatkerébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Panasztestület e megállapítását azzal indokolja, hogy a *”nem egyszerűen eldönthető jogi kérdésre, melyet az intézkedő rendőrök a rendelkezésükre álló bizonyítékok alapján egyértelműen el tudtak volna dönteni – indokolt lett volna a helyszín biztosítása.”*

A helyszínbiztosítás intézménye speciális eljárási cselekményekhez kapcsolódó rendőri intézkedés, melyet az Rtv. 43. §-a¹¹, valamint a 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 22. § (1) bekezdése¹² szabályoz. A hivatkozott jogszabályok alapján a helyszín biztosítására meghatározott eljárások során (bűncselekmény, szabálysértés, vagy egyéb esemény) végrehajtandó szemle lefolytatásának biztosítása érdekében kerülhet sor. Olyan esetekben, amikor az adott esemény során egyértelműen nem állapítható meg szabálysértés, vagy bűncselekmény elkövetése, nem állnak fenn a helyszínbiztosítás végrehajtásának törvényben meghatározott feltételei. Helyszínbiztosításra kizárólag a helyszíni szemlével kapcsolatban, helyszíni szemlére pedig kizárólag a törvény által szabályozott eljárások keretében kerülhet sor.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) és 330. § (2) bekezdése;
- Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 115. § (2) bekezdése, 188. § (1)-(2) bekezdései;
- a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény 119. § (1) bekezdése, 195-196. §, 429. §;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 19. § (1) bekezdése, 22. § (1) bekezdése, 100. § (1) bekezdés a) pontja, 109. § (2) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 24. § (1)-(2) bekezdései, 92. § (1) bekezdése, 93.§ (1)-(3) bekezdései, 93/A. § (7) és (9) bekezdései, 93/B § (2) bekezdése;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 22. § (1) bekezdése;

Budapest, 2010. szeptember ,, .”

Dr. Hatala József r. altábornagy
országos rendőrfőkapitány

---

¹¹ **Rtv. 43. §** A rendőr a feladata ellátása során jogosult megtiltani, illetőleg megakadályozni, hogy valamely bűncselekmény, szabálysértés, baleset, egyéb esemény helyszínét megváltoztassák.

¹² **Szolgálati Szabályzat 22. § (1)** A helyszínbiztosítás az a rendőri tevékenység, amelyet a rendőr bűncselekmény vagy egyéb esemény (pl. baleset) helyszínén, a helyszíni szemle előtt, annak során, szükség esetén azt követően a helyszín őrzésére, lezárására, a nyomok biztosítására fogatosít.